

INSTRUCȚIUNEA OPERAȚIONALĂ NR. 8
privind verificarea rezonabilității cheltuielilor prevăzute în bugetele proiectelor
depusse în cadrul apelurilor IMM

Având în vedere prevederile:

- Acordurilor de delegare a anumitor atribuții privind implementarea Programului Tranziție Justă încheiate cu Agențiile pentru Dezvoltare Regională relevante pentru teritoriile de tranziție, respectiv ADR Vest, ADR Sud Vest Oltenia, ADR Sud Muntenia, ADR Sud Est, ADR Centru:
 - o art. 19, alin. (1) din cadrul capitolului VIII „Drepturi și obligații ale AMPTJ” prin care se menționează faptul că AMPTJ avizează cadrul organizatoric și stabilește cadrul procedural și metodologic pentru îndeplinirea de către OIPTJ a atribuțiilor ce i-au fost delegate, asigurând îndrumarea metodologică și asistența de specialitate necesară elaborării procedurilor interne de către OIPTJ și derulării activităților acestuia, în scopul îndeplinirii atribuțiilor delegate;
 - o art. 19, alin. (2) din cadrul capitolului VIII „Drepturi și obligații ale AMPTJ” prin care se menționează că AM furnizează OI PTJ în termen, documentele, datele și informațiile necesare îndeplinirii de către acesta a atribuțiilor delegate prin prezentul Acord, stabilind inclusiv cadrul procedural pentru păstrarea tuturor documentelor privind operațiunile și pentru a se garanta o pistă de audit adecvată aferentă fiecărei etape a implementării PTJ;
 - o art 18, Capitolul VI, subsecțiunea II - Evaluarea, selecția și contractarea operațiunilor, cu privire la faptul că AM păstrează în integralitate atribuția privind elaborarea/aprobarea/modificarea ghidurilor specifice apelurilor de proiecte, a schemelor de ajutor de stat/de minimis specifice PTJ 2021-2027 și/sau a schemelor necesare a fi notificate către CE, conform legislației aplicabile, inclusiv asigurarea managementului și implementarea axei de asistență tehnică a PTJ 2021-2027, pentru toate etapele sistemului de implementare;
 - o art. 20, alin. (7) „Drepturi și obligații ale OIPTJ” prin care se stabilește faptul că OI are obligația de a elabora proceduri proprii pentru îndeplinirea atribuțiilor delegate, în conformitate cu prevederile acordului de delegare, ale legislației naționale și comunitare în vigoare, ale comentariilor/observațiilor/recomandărilor, rapoartelor de audit și/sau instrucțiunilor emise de AMPTJ;
 - o art. 15 din Acordurile de delegare, conform căruia „Părțile au obligația de a elabora și adopta proceduri interne de lucru specifice (cu caracter operațional și de sistem, după caz) în vederea executării Acordului și a îndeplinirii obligațiilor ce le revin în legătură cu implementarea PTJ”;
 - o art. 19, pct. 4, prin care se menționează că AM PTJ emite instrucțiuni obligatorii pentru OIPTJ din momentul comunicării acestora sau de la data menționată expres în conținutul acestora;
- Ordinului ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 4003/2023, cu modificările și completările ulterioare, pentru aprobarea Ghidului solicitantului pentru acțiunea „Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului” - componenta „Investiții pentru dezvoltarea IMM care sprijină creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă” din cadrul Programului Tranziție Justă 2021 - 2027:

- Capitolul 4.3.2- Data și ora închiderii apelului de proiecte, prin care se menționează data până la care pot fi depuse cereri de finanțare în sistemul informatic MySMIS 2021/SMIS2021+ și faptul că Autoritatea de management poate prelungi termenul de depunere în funcție de solicitările primite, de rata de contractare a proiectelor, deciziile de realocare a unor fonduri sau alte considerente;
- capitolul 13.2 - Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (Condiții tranzitorii), prin care se menționează că „AM PTJ poate emite clarificări/interpretări ale prevederilor prezentului ghid, cu condiția ca acestea să nu modifice/completeze prevederile acestuia”;
- Regulamentului de organizare și funcționare al Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene:
 - art. 126, lit. b) prin care se menționează că „Autoritatea de management Tranziție Justă 2021-2027 (...) supervizează și coordonează procesul de elaborarea a cadrului organizatoric și procedural necesar gestionării fondurilor alocate prin PTJ, aprobând procedurile de lucru ale structurilor subordonate, respectiv instrucțiunile pentru implementarea PTJ, inclusiv pentru organizarea activității din cadrul direcției generale și pentru implementarea atribuțiilor delegate, dacă este cazul”,

Direcția Generală Tranziție Justă și Competitivitate Economică emite următoarea

INSTRUCȚIUNE

Art. 1 Mecanismul de verificare a rezonabilității costurilor aplicat în cadrul apelurilor de proiecte dedicate investițiilor pentru dezvoltarea IMM care sprijină creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă este cel menționat în cadrul ghidului solicitantului pentru acțiunea „Dezvoltarea Întreprinderilor și a Antreprenoriatului” - componenta „Investiții pentru dezvoltarea IMM care sprijină creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă”, aprobat prin ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 4003/20.10.2023, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, la depunerea cererii de finanțare se vor anexa documente care atestă rezonabilitatea costurilor și justificarea celui mai bun raport între quantumul sprijinului, activitățile desfășurate și îndeplinirea obiectivelor. Documentele respective vor fi însoțite de un tabel centralizator cu ofertele și valorile acestora. În acest sens, pentru fiecare procedură de achiziție directă/competitivă, solicitanții de finanțare completează un raport privind rezonabilitatea costurilor, conform modelului din Anexa 7 la ghidul solicitantului.

Aceste documente sunt necesare pentru etapa de evaluare tehnico-financiară a proiectului, respectiv pentru subcriteriul C1- *Viabilitatea proiectului și calitatea planului de afaceri* din grila de evaluare tehnico-financiară (Anexa 9 a) la ghidul solicitantului):

„a) Planul de afaceri nu pune în evidență riscuri semnificative pentru viabilitatea proiectului, respectiv:

- *indicatorii financiari la 3 ani de la finalizarea investiției: Rata de solvabilitate > 1.5 și Rata lichidității > 1 și Rata profitului din exploatare > 0 %*
- *previziunea veniturilor este corelată cu investiția propusă, și susținută de analiza de piață și strategia de marketing și*
- *previziunea cheltuielilor include toate cheltuielile necesare realizării investiției și operării acesteia, iar estimarea acestora este realistă și justificată pe bază de date și surse de încredere, fiind luată în considerare și estimarea corectă a impozitării în cazul în care în urma implementării proiectului*

se trece într-o altă categorie de întreprinderile în conformitate cu prevederile Codului Fiscal." (punctaj: 10 pct.)

b) Planul de afaceri pune în evidența riscuri semnificative pentru viabilitatea proiectului, respectiv:

- unul sau mai mulți dintre indicatorii financiari la 3 ani de la finalizarea investiției: Rata de solvabilitate ≤ 1.5 sau Rata lichidității ≤ 1 sau Rata profitului din exploatare ≤ 0 sau

- desi indicatorii financiari depășesc plafoanele indicate, previziunea veniturilor nu este corelată cu investiția propusă rezultând supraestimări semnificative ale acestora și/sau sunt omise categorii de cheltuieli de investiție și operare semnificative și/sau anumite cheltuieli sunt subdimensionate fără ca estimarea acestora să fie justificată cu date/ surse de încredere" (punctaj: 0 pct.)

Neîndeplinirea uneia dintre cerințele de la punctul a) va duce la acordarea de 0 puncte pentru acest subcriteriu și la respingerea cererii de finanțare, indiferent de numărul total de puncte cumulat obținut pentru restul criteriilor. Nu se acordă punctaje intermediare".

Art. 2 În conformitate cu prevederile capitolului 7.3 - Metodologia de justificare și detalierea bugetului cererii de finanțare, la completarea bugetului, solicitantii de finanțare vor avea în vedere justificarea costurilor bugetate la nivelul prețului pieței, respectiv:

- pentru proiectele care includ achiziții de echipamente/utilaje sau dotări independente, pentru justificarea bugetului solicitantul are obligația de a prezenta lista surselor/ofertelor de preț, respectiv minimum două surse pentru fiecare achiziție de bunuri/servicii (oferte de preț, extrase din baze de date, internet, cataloage, orice alte surse verificabile și orice alte documente considerate necesare);

- în cazul proiectelor care vizează lucrări de construcții va fi suficientă depunerea devizului general în cazul în care ultima documentație tehnico-economică existentă a proiectului este studiul de fezabilitate/DALI;

- în cazul anexării și a proiectului tehnic la cererea de finanțare ca ultimă documentație tehnico-economică se vor depune și listele de cantități. Documentațiile respective vor fi însoțite și de o notă justificativă a solicitantului cu privire la rezonabilitatea costurilor.

Art. 3 Având în vedere prevederile din ghidul solicitantului referitoare la verificarea rezonabilității valorilor cuprinse în bugetul cererii de finanțare, rezultă că membrii comisiilor de evaluare întreprind măsurile necesare pentru a se asigura că toate costurile sunt fundamentate și potrivite (atât din perspectiva valorii reperelor, cât și a utilității/necesității acestora pentru optima dezvoltare a proiectului propus) în raport cu activitățile / sub-activitățile și complexitatea acestora, astfel încât estimarea cheltuielilor să fie justificată conform prevederilor art. 2. În acest sens, se vor parcurge următorii pași:

- a) evaluatorii analizează documentele care atestă rezonabilitatea costurilor și justificarea celui mai bun raport între cuantumul sprijinului, activitățile desfășurate și îndeplinirea obiectivelor, precum și raportul privind rezonabilitatea costurilor - (Anexa 7 la ghidul solicitantului);
- b) în cazul în care se constată fundamentarea în planul de afaceri a unor valori/costuri disproporționate în raport cu ofertele / sursele de preț transmise, evaluatorul va solicita clarificări asupra modului de întocmire a prețului;
- c) în situația în care solicitantul nu prezintă un răspuns concludent prin care justifică modul de formare a prețului, la finalizarea evaluării tehnico-financiare comisia de evaluare propune revizuirea bugetului proiectului;
- d) evaluatorii consemnează explicit în grilele ETF verificările efectuate cu privire la rezonabilitatea cheltuielilor propuse prin bugetul proiectului, compararea cu

oferte/sursele de preț existente și concluziile în baza cărora au acordat punctajul în cauză.

Art. 4 Prezenta instrucțiune va intra în vigoare la data publicării pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, în secțiunea aferentă PTJ, (<https://mfe.gov.ro/ptj/despre-program-programare/>) și se comunică Organismelor Intermediare ale Programului Tranziție Justă 2021-2027.

Aprobat,

Svetlana Gomboș

Director general

P. 12.02.2025.